

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ЗБІРНИК ТЕЗ

Міжнародної науково-практичної конференції

«Екологічна політика і право ЄС та їх імплементація

у правову систему України»

(Київ, 16 травня 2019 р.)

2019

Коваль Р. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОБ'ЄКТ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА……186
Ковальчук І. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: ЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ……188
Козир Є. РОЛЬ МІСЦЕВИХ ГРОМАД У МЕХАНІЗМАХ КОНТРОЛЮ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ……190
Козирь А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС……192
Козлова О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ҐРУНТІВ В ЄС……197
Колич М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ……196
Колесніченко М. ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО –ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВА……..200
Коломієць І. ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ ПОСИЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ……202
Коляда М. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС……203
Кондратенко Є. ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА СТАНДАРТИ ЄС……205
Корецька М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ……207
Коротич Ю. ПРИЙНЯТТЯ КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО ДОВКІЛЛЯ ЯК НАГАЛЬНА ПОТРЕБА В ЗАВЕРШЕННІ КОДИФІКАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ……209
Кравченко В. ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ……210
Круглій А. ЄВРОПЕЇЗАЦІЯ ПРАВА ДОВКІЛЛЯ……212
Кудінова В. РОЛЬ І МІСЦЕ ГРОМАДСЬКОСТІ В ЕКОЛОГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ….213
Кутовий Н. ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВА……214
Курпіль І. ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ……216
Лавриненко Т. ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ……218
Лемішко О. ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ……219
Леонідов Р. ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ……221
Максименко Ю. ЕКОЛОГІЯ І МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ: ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНОГО НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ……..223
Мальчик О. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ……..224
Манухін Д. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГРОМАДСЬКОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ…226
Мелехін Д. ВИСВІТЛЕННЯ НАСЛІДКІВ НЕРАЦІОНАЛЬНОГО ТА ІНТЕНСИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДООЧИЩЕННЯ ПИТНОЇ ВОДИ……228
Мельник Н. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ……..230
Мельник О. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД УТИЛІЗАЦІЇ СМІТТЯ ЯК НЕОБХІДНА ІННОВАЦІЯ В УПРАВЛІННІ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ……..232
Мельницька Б. РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФОРМУВАННІ НОВОГО СТАВЛЕННЯ СУСПІЛЬСТВА ДО ПРИРОДИ……234
Мельничук А. ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО І ЙОГО ПРИНЦИПИ……..236
Мельничук І. ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ В РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ……..238
Мирвода О. ПРОБЛЕМА ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРИ ПОВІТРЯ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ В ЄС……240

завданням теперішніх як центральних, так і місцевих органів державної влади в Україні, повинна бути перманентна праця над імплементацією принципів і стандартів європейської екологічної політики, з метою набуття гідного місця нашої держави у Європейському Союзі.

Список використаних джерел:

1. Івасечко О. Особливості формування екологічної політики Європейського Союзу / Ольга Івасечко // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : збірник наукових праць / Національний університет "Львівська політехніка" [та інші]. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – Випуск 25. – С. 113–118.
2. Микієвич М.М. Європейське право навколишнього середовища: навч. посіб. / М.М. Микієвич , А.О. Андрусевич – Львів, 2004. – 256 с.
3. Pietras M. Bezpieczenstwo ecologiczne w Europie / M. Pietras. – Lublin, 2000. – 387 s.
4. Гришин Н. Общественность и среда обитания: правовые аспекты участия общественности в принятии экологически значимых решений в России и Европе / Н. Гришин. – М.: Ин-т проблем гуманизма, 1997. – 466 с.
5. Шамборовський Г.О. Регіональна політика Європейського Союзу: навч. посіб. / Г.О. Шамборовський. – К.: Знання, 2011. – 187 с.

Мельник О.Г.,
канд. юрид. наук., старший викладач
кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін
Білоцерківського національного аграрного університету

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД УТИЛІЗАЦІЇ СМІТТЯ ЯК НЕОБХІДНА ІННОВАЦІЯ В УПРАВЛІННІ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ

Проблема належного поводження з відходами є однією з найважливіших екологічних, економічних та соціальних проблем, що постає на шляху належного розвитку суспільства на місцевому рівні та державному рівні. Загальновідомо, що накопичення небезпечних відходів призводить до поступової зміни якісного складу ґрунтів, що, як правило, впливає на їх родючість. Одним з ключових завдань у сфері поводження з відходами є, в першу чергу, зменшення площі забруднених земель, утворення яких обумовлено функціонуванням цієї території.

Європейський Союз давно визнав, що дуже важливим є створення сприятливих можливостей для місцевої економіки та зацікавлених сторін. Таких цілей можна досягти якщо допомогти, на законодавчому ріні посилити взаємозв'язок між круговою економікою та кліматом, сільським господарством, промисловістю, що, безсумнівно, принесе користь для довкілля, знизить кількість викидів, парникових газів. Нажаль, поки що Україна відстає від розвинених країн Європи в досвіді поводження з відходами. Це підтверджується тим, що загальне щорічне накопичення відходів перевищує відповідні сукупні показники країн Західної Європи, з аналогічним населенням, близько 3-3,5 рази [1]. Але після прийняття Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом з'явилося кілька статей, які дають надію на подальше співробітництво у цій сфері, адже зосереджені на збереженні, захисті, поліпшенні та відтворенні якості навколишнього середовища та кращого забезпечення охорони здоров'я [2]. Таким чином, стаття 361 визначає співпрацю у сфері раціонального, збалансованого використання природних ресурсів та сприяння впровадженню заходів на міжнародному рівні, спрямованих на вирішення регіональних та глобальних екологічних проблем, в той же час у таких сферах як зміна клімату, якість повітря, якість води та управління водними ресурсами, управління відходами

тощо. Співробітництво є цілком реальним, оскільки зміст Угоди передбачає управління охороною навколишнього середовища та подібні питання, зокрема, освіту та навчання, доступ до екологічної інформації та процеси прийняття рішень. Стаття 365 Угоди передбачає співпрацю з багатьма цілями, включаючи управління відходами, охорона природи, включаючи чітко визначені терміни і ключові етапи впровадження, адміністративну відповідальність, а також фінансові стратегії залучення інвестицій в інфраструктуру та технології.

У Європі 10% сміття потрапляє в полігони, решту 90% дозволяється повернутися в виробництво. У Данії, Бельгії, Нідерландах, Австрії, Франції, Італії тверді відходи використовуються як вторинна сировина. Цей показник, за різними джерелами, коливається в Україні приблизно на 15%. Таким чином, різниця між Україною та Європою не стосується кількості побутових відходів, а відсутності адекватних засобів їх поводження, зокрема, роздільного збору відходів та його правильної переробки. Досвід провідних країн світу свідчить про економічну та екологічну доцільність правового зобов'язання використовувати відходи в господарському обігу, забезпечувати утилізацію відходів виробництва та упаковки, вироблених підприємством тощо. Тому ми переконані, що одним з можливих шляхів вирішення проблеми стійкого збільшення кількості відходів, як виробництва, так і споживання, є саме правильна переробка. У країнах ЄС обробка цих відходів змінилася за останнє десятиліття, а кількість спалювання та поховання сміття на звалищах поступово зменшується. Створення інфраструктури управління відходами є завданням національного рівня.

Неточності в законодавстві або неналежна реалізація норм, а також затримки впровадження відповідних стандартів ЄС викликають досить проблематичну ситуацію, особливо в галузі управління побутовими відходами та регуляторної невизначеності, що в свою чергу значно підриває довіру інвесторів [3]. Починаючи з 2018 року, Україна взяла на себе зобов'язання сортувати всі сміття за типом матеріалу, а також поділити його на придатні для повторного використання, утилізації та небезпечні. Стаття 32 Закону України "Про відходи" [4] відповідає двом директивам ЄС 1999/31 [5] та 2008/98 [6], які регулюють управління відходами в європейських країнах, визначають послідовність дій, які повинні вчинятися з відходами та ставлять стратегічну мету – зменшення кількості відходів, що надходять на звалища.

Відповідно до європейських стандартів, відходи, що підлягають вторинній переробці, слід направляти до відповідних компаній, безпечні відходи слід вивозити на полігони твердих побутових відходів, а небезпечні відходи мають бути нейтралізовані належним, чітко визначеним чином. Слід зазначити, що біорозкладані відходи не повинні бути депоновані на звичайних звалищах (норма Директиви ЄС 1999/3). Нажаль, чинний Закон України «Про відходи» не має переліку і послідовності операцій зі сміттям, тому його необхідно оновити і уточнити відповідно до європейських стандартів поводження з відходами. Отже, система поводження з відходами в Україні має бути значно покращена, щоб відповідати європейським стандартам. Незважаючи на те, що в рамках Угоди про асоціацію [2] на нашу державу накладається обмежений спектр зобов'язань, ми маємо керуватися останніми змінами і тенденціями європейського законодавства, враховуючи їхні реальні можливості.

В українському законодавстві необхідно консолідувати норми, які зобов'язують громадян та підприємства сортувати відходи. Важливо реалізувати положення, які визначають пріоритетність переробки відходів над їх утилізацією. Результати досліджень підтверджують можливість вирішення проблеми відходів шляхом переробки. Ми впевнені, що роздільний збір відходів - це перший крок у

вирішенні проблеми хаотичного накопичення на полігонах в Україні. Тому необхідні як державні фінансові стимули для впровадження відповідних технологій, так і розробка системи відповідальності за неналежне поводження з відходами.

Список використаних джерел:

1. Беззуб, І. Правове регулювання поводження з небезпечними побутовими відходами в Україні ИЛІ: Ьпр. Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ. URL: http://nbuviap. gov. ua/index. php.
2. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. *OJ L 161, 29.5.2014, p. 3–2137.* URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A22014A0529%2801%29
3. Changing Our Behaviour – A Municipal Waste Strategy for Ukraine. URL: https://eco.kiev.ua/assets/files/Dod.1.-Pobutovividhodi.pdf
4. Про відходи: Закон України № 187/98-ВР від 05.03.1998. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 36-37, ст.242 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/187/98-%D0%B2%D1%80 (09.05.2019)
5. Council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste. Official Journal L 182 , 16/07/1999 P. 0001 – 0019. *URL:*https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A31999L0031
6. Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives. Official Journal of the European Union. L 312/3. URL:https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32008L0098

Мельницька Б.О.,

студентка 1 курсу юридичного факультету Національного університету біоресурсів та природокористування України[*]

РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФОРМУВАННІ НОВОГО СТАВЛЕННЯ СУСПІЛЬСТВА ДО ПРИРОДИ

Нині суспільство, громадськість більше усвідомлюють, що екологічні проблеми надзвичайно великі та дуже складні і вирішити їх досить складно. Дійсність вимагає нового ставлення до природи. Потрібно припинити матеріальне накопичення й розширене споживання природних ресурсів, використовувати необхідну частку створюваного національного продукту на відновлення довкілля. Суспільство повинне свідомо обрати шлях обмежень; роль громадськості в цьому важко переоцінити.

Зауважимо, що частина громадськості, усвідомлюючи основну проблему сучасної цивілізації, веде активний пошук шляху формування нового ставлення до природи. Значна роль у такому пошуку належить громадським екологічним організаціям (ГЕО), які сьогодні є найчутливішими структурами суспільства щодо проблем природокористування, проблем довкілля. Чимало з них вже усвідомлюють — суспільство, яке й далі житиме за принципом "нестриманого природо-споживання, не має майбутнього.

[*] Науковий керівник: старший викладач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Кідалова Н.О.